

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
 ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
 ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
 ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
 Αριθ. Ερωτ. ΠΕΑ V 37/1970

Α'
 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
 ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
 ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

3-12-69/15-2-1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). *Μοναστήριον*.....
(παιλαιότερον ὄνομα: *Βεργουβίτσα*, 'Επαρχίας *Αιγιαζείας*,
Νομοῦ *Αχαΐας*.....
2. 'Ονοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Παυλῶδου*.
Εὐάγγελου ἐπάγγελμα *Δημοκρίτου*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Μοναστήριον Αιγιαζείας μέσην Ἀρχαίας*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *δύο*.....
3. 'Απὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Αἰὼδ. Ζών. ἐπιτοκοῦλα καὶ συμψηφισ-*
σαντα, δ. δούτου Ζα. γκριφ. κωζῶ, δὸς λ. ἠραβ. χέδα. ἀσπ'
ἡλικία..... γραμματικαὶ γράψεις... *ἀφρο. τὴν. ἀζω. γέ-*
νειαν. Ζῶ. γρι. κ. ἀπ. ἀπο. καταγωγῆς χωρὶς. α. λ. ἔ-
γ. ἀνα......

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Αἰ. ὄρεινῶν. δ. ἠ. βοσκῶν. κ. α. αἰ. ἀφρονισμῶν*
Διὰ αὐτῶν αἰ. ἀφρονισμῶν. κ. α. ἰονοί......
'Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ;
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ('Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινοῦτητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰ. φυσικὰ. ἠφρονισμῶν......
- 3) 'Ο πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Μετὰ τὸν γάμον. ὡν. ζέωνων. ὡν. διακοπῆ. ἰ-*
διον. μερῶν. ἀφρονισμῶν. μετὰ θάνατον. εἰ. ζῶ. ζέωνων,
τῶ ὄρειον. δ. τὸν προσωρίζοντι......

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τήν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; εἰς τήν γεωργίαν μόνον. εἰς αὐτὴν ἀσχολοῦνται. εἰς ἀμφότερας.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εἰς τήν γεωργίαν ; εἰς ἀμφότερας. εἰς τήν βιοτεχνίαν.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μετ' ὀλοκληρῶν τήν οἰκογένειάν των ; δ. ἐν ταύταις μὲν τῶν μοναστηρίων. ἐν ταύταις δὲ τῶν γαιοκτημόνων.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ἄλλον τὸν χρόνον ; Ἐὰν ναι, προήρχοντο οὗτοι ἴσως ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

(Χριστιανισμοῦ ἀντὶ τῆς ἐργασίας. ἐν τῷ βίῳ μισθοῦ. ἰδίως ὑπὸ τῶν ἀρχόντων. ἐν τῷ βίῳ ἀντὶ τῆς ἐργασίας.)

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκήν κόπρον (βοῶν, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με κάψιν: α) τῆς καλάμιās μετὰ τόν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Α.Ε. Σκ. 2000. εὐκ. 7α. μα. 20. κ. 1.

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; . . . 1925

ε'. Ἐπὶ ποίᾳ μηχανῇ χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . . Το. σιδηροῦν ἄροτρον 1920.

Μηχαναὶ 1965

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάζετο τὸ ἄροτρον αὐτό ἢ ἐπὶ ποῦ ἐγένετο ἡ τρομὴ αὐτοῦ; . . . Δι' ἄροτρον καὶ εὐκ. 7α. μα. 20. κ. 1.

Μονόφτερο εἰς ἄροτρον δι' ὄργωμα

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτροῦ μετὰ τὰς ἀντιστοιχούς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. ἀετρώχερα . . . 4. ἐνὶ 7. σαθάραι . . . 10. ἀροστρα

2. >> 5. σαθάραι . . . 8. >>

3. ἀετρωστέδα . . . 6. ἀροστρα . . . 9. >>

2) Τρακτέρ (ἀπὸ ποῦ εἶναι ἐν χρῆσει;) ὄχι. Το. ἔδρασα, ἐκτακτικῆς

3) Μηχανὴ θερισμοῦ . . . ὄχι.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

..Μια. μορφή. διὰ τὴν χωραφίαν.....

ὑνί

Αὐτὸ ἔτε ἐν χρήσει.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ..Ἡμισφαίριον.

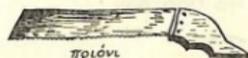
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ..σιδήρου.

δὲν χρῆσι μάλιστα εἶναι σιδήρου
 ζυγίον ἀροτρίαν

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιορθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

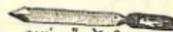
..ξυλοφάνι, ὠροτρίαν, ἀρίδι, ἀρνάρι, ζυγοφάνι

πριόνι

ἀρίδα

ρνί ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

δύο ζῶα πάλι
για τὸν ἀρότρον

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας (Ἀθήνας) α. ἰδοὺ τὴν ἑξ. τῶν.

ἄροτρον. πάλι σθανιῶτρον. γυναῖκα ἰδοὺ τὴν ἑξ. τῶν ἀγρο.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ..

δ. ἐν... ἀροτριάδων... σήμερον
μὲ ζεύξιμον... ἀρότρον.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Καλὰ τὴν. ὡς ἄνω. εἰκόνα τῆς σιδηρῆς βλάβης μὲ τὴν ἀροτριάδα. δ. ἐν... ἑξ. τῶν τραπεζιῶν. γαλβανίου. ἢ ἑξ. τῶν ἀγρο. τῶν ζῶων. πάλι ἑξ. τῶν ἀγρο.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα: μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

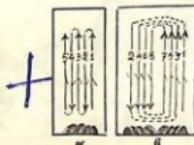
Με... ἐν... σχοινί... ἑξ. τῶν ἀγρο. (καθιερῶνται).

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (έπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένους αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Κυκλῶσάλα να

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Κυκλῶσάλα 0,7%

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνεται (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριῆς, ντάμιες, σιασιῆς, μεσοράδες κ.λ.π.); **σπορῆ**

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν; **με ἀγρῶν**

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον; **εἰς καλὴν φρονησιν εὐδαίμων**

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερα). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. **πλαγίως**

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *εἰ. γ. ὑδατῶν*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *τῆς σποράς τοῦ σίτου ἀλλοε*

ἀροτριάσει. ὀργώμα, ἀλλοε καὶ τῶν περισοφῶν φερὰς
ὄχι ... τῶν ὀργῶν δημητριακῶν, ἢ τοῦ ἀραβοσίτου, εἰς τὴν
φύσιν ἀπὸ τῆς σποράς, ὀργώμα κατὰ Μάρτιον-Απριλίον,
δεύτερον ὀργώμα - διβόλισμα κατὰ Μάϊον

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

κατὰ τὴν φύσιν τῶν ὀργῶν ἀροτριάσει, ἢ τῶν ὀργῶν
κατὰ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῆ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ...

Γίνεται ἀροτριάσει ἐπαρτασμένη κατὰ τὴν ἐν ἀροτριάσει
σὶ τὴν ἐπαρτασίῳ. ὄχι ἀρο-

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Σίτου. ἔτα κατὰ Μάϊον. γοῶν. δὲν. ἔταρ. κῶν*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... *ν. α. λ.*

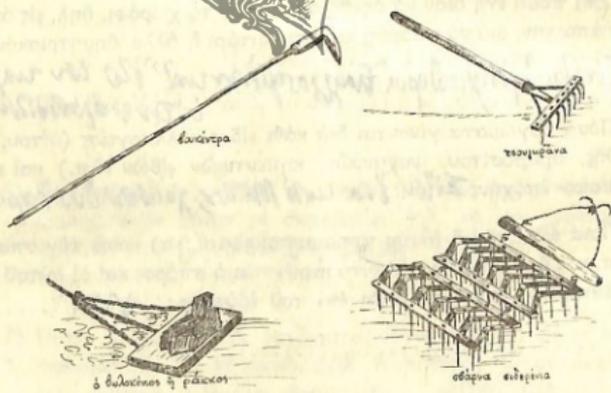
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
 ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
 τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Με. ἔργασιον... σιδη-
 ρᾶν ράβδον...*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
 σμα, διβόλισμα); *Ἐσβάρνισμα... κατὰ τὴν ἰσοπέδωσιν...
 ἐκ. ἀξίνης*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργανθῆ (μὲ σκαλίδα,
 τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
 περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
 διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
 διάσματά τινων ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ *Με. ἔργασιον (βίβλος)* ΔΕΛΦΙΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
 που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Αγοράζονται... ἐκ τῶν παλαιολιθικῶν... σιδερέων... χυτοσίδηρον... ἐξ αἰῶνων...*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἰ. ὄχι*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

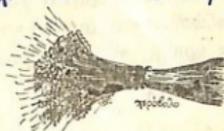
1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *0,5 μ. ἕως 0,10 μ.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐτάχυα (ἢ παλαιά)*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχίαι, πιάσματα, χεῖρες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς... ἐπὶ τοῦ ἐδάφους... τὰ δράγματα.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Πολλὰ ἕνωσιν δράγματα μετὰ τῶν χειρῶν τῶν σταχυῶν... ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων... ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. *Χεῖρὸς θογα ἢ κλάρον. Χεῖρὸς θογα. Πόλλοι χεῖρ-
 ος θογα δένονται σὲ δὲ βόλια. Στὰ λεγέται ἄμφω χροῖα. ἔν
 δένουν χεῖρὸς θογα, ἀλλὰ ὁὐ εἰς αὐτὴν δέματα.*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἦρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Ἄνδρες καὶ γυναῖκες.
 Δέν ἦρχοντο ἢ ἔρχοντο. ἔδοξε μαλ' αὖτε θερισταί. καὶ
 ἄμφω. ἄμφω. ἔθεροντο. ἔθεροντο. ἔθεροντο. ἔθεροντο. ἔθεροντο.
 ἔθεροντο. ἔθεροντο. ἔθεροντο. ἔθεροντο. ἔθεροντο.*

2) Πῶς ἡμεῖοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπήν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἢ ἀποβή- εἰς χροῖα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραβάσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον αὐτὸς ὀνοματολογίαν) . . . *Οἱ ἐνὶ ἔθνεσιν. ἔθνεσιν.
 θερισταί. ἢ μὴ θερισταί. εἰ χροῖα. μετὰ ἀποκοπῆς.
 μαλ' αὖτε.*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πουτῆ ἢ μέση των) ; . . . *Ἄνδρες καὶ
 καὶ γυναῖκες. εἰ μὴ ἀποκοπῆς χεῖρας. Δέν ὡς εἰς
 ἄμφω. εἰ ἄμφω. ἔθεροντο.*

- 4) Ἐίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Δ. ν.*

Ἐδιδέθησαν δὲν δίδεται βιωτικὴ προσοχὴ.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ἐλαφοὶ εὐεῖσαν πρὸς τὴν*

*τραγουδοῦν ἄχι σχετικὰ τραγούδια, ἀλλὰ τραγούδια
τοῦ πρὸς τὴν (ἄν).*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅταν ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον. *Ὅταν ἀφήνουν ἢ σταυρὸν μέρος τῶν χωρῶν ἀθέριστων... ὅς ἀδερφικὴ σχέση ἐξυμναζεῖν θέλουν.*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν... τοῦ χρόνου μετὰ τὸν θερισμὸν.....*

φωτογραφίας) τὰ σπινθ. κρι. βί. κρι. στ. σπινθ. κρι.
 τὰ χρισημ. στ. ἴδιο. τὰ. τὸ. χωρ. στ. βί. κρι. στ. σπινθ. κρι.
 χρισημ. στ. βί. κρι. στ. σπινθ. κρι. στ. σπινθ. κρι.
 κρι. στ. βί. κρι. στ. σπινθ. κρι. στ. σπινθ. κρι.
 τὸν ἢ κρισημ. στ. βί. κρι. στ. σπινθ. κρι.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρῶνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

ὄλι. ἔχων. ~~τὸν~~ εἰ.

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτοὺς; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; Ἐπισημαστέον ἢ θεμωνιά. εἰς σπινθ. στ. σπινθ. κρι. στ. σπινθ. κρι.

3) Ὑπῆρχεν ἀνεκάθειν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; Ἄχωνι. στ. σπινθ. κρι. στ. σπινθ. κρι. στ. σπινθ. κρι.

4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ἔξω. εἰς τὸ ἄχυρα. εἰς τὸν χωρὶον. στ. σπινθ. κρι. στ. σπινθ. κρι.

χωρίου. εἰ. μέρη. εἰς ἄχρα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἐπιβάν διπλωφίνεαν. Μελωραδῶν. ὄμοιο βρεζαζῶν. ἀγκυραίων ἐκ ιδιουαθῶν. ν.α. ἀγκυραίων καὶ ἀγκυραίων. ἀδελφῶν. Ζου.*

6) Ἄπο πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀπὸ 15. Ἰουλίου ἐν 1.0. Αὐγούστου.....*

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες). (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Χωματάλωνο.....*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). *Χωματάλωνο. καθαρισμὸς.....*

.....

9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ο.Χ. 1.....*

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δερματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλώ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ αἰουδηήτοτε ἄλλον.

φύρασμα - μ. γ. γ. γ. γ.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀγροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πόλλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ξύλινος στύλος ὕψους δύο μέτρων (καλοσημῆνος στήγιος
στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. **Υα!**

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στύλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλιές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περι-
τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; ~~Ἄπρ.~~ Ἀπρ.

Ἰαν. 9. ε. μ. μ. χ. ρ. 20 18^μ

12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): . διουριάνι

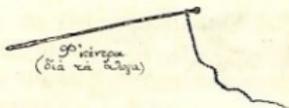
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; . V. α. ι.

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα). ὄχι...

εἰδικὴ ἄλωνόβεργα, ἀξία ἢ βέργα ἢ βιζοτα (κα)

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχυῶν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Χωρὶς, ἐπὶ τῆν ἀνόμεσισαν. Μία στρώσις καθ' ἡμέραν.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Ζέωνμα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰ (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. ποσπληνῆδες, καλούμενοι ἀλωμαραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

Ἔως ἐπὶ τὴν ἀλωμαραῖον μὲ ἰδικὰ του ζῶα ὑπῆρχον ἄλλοι καὶ εἰδικὰ ἀλωνιστὰ ἀποχωριστὰ, οἱ ὅποιοι εἶχον ἄλογα.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὄχι

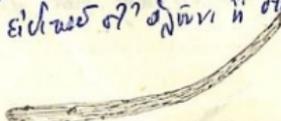
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; *δ.ξ.ν.*

Ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου.

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου; (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). *Διὰ φακῆν, ρεβθῶν, βίτου, πυλῶν, χί-
ρελα, χυῖου, βένων, στ. μύλων, αὐσοβλῆσι. Σὲ μισρῆν αὐσοβλῆσιν
γίνεται χρῆσις κοπάνου ὅχι εἰς τὴν αὐλήν ἢ ἐν τῷ ἄλωνι.*

κοπάνος στρογγύλος

ξύλο στρογγύλο εἰς τὸ κοπάνισμα μικροῦ καρποῦ δημοφιλῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τῆς ἀκαδημίας

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπὶ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο ἴσον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῆ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Ἐπὶ μετῶν οἰκωγενείων καὶ ὑπὸ συγγενῶν...*

Εἰς τὸν ἀραβοστῆν γίνεται ἐν τῷ ἄλωνι χρῆσις κοπάνου ὅχι εἰς τὴν αὐλήν.

21) Ποῦ ἐποπιοθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

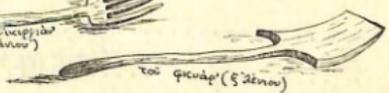
δ.ε.υ. πικραλίς, ντάι, ἡ, ἑσθλάνιστο, ο.ε.σταχύς.....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ; *Διδόρα Ζωροῦ Δια.*
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... *οχ.*

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Αὐτὸν τὸν 1955. Προσωπικὸν ἀποφάσμα τῆς γαριᾶς. Διαχωρισμὸν σταχυῶν ἐκ τοῦ ἀχυροῦ.*

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἄλλαχοῦ : δικιργιάνι), καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Λειῶμα. Μὲ τὸ δικριάνι.*
ου. σουρ. ρ. ε. ε. λ. ἡ. ζ. ε. ἰ. ἰ. ἰ. ἰ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
 χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
 καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Χῆμα. ἐνέμισμα.*
~~Καρπὸν~~ *κουκουρεύει. γύρω. σὲ. στήχερδ. και. σὲ. στήχερδ.*
δένου. σταυρόχορτο. Δένειν. γέφυρα. και. λίν. ἀβρα.
ζιν. λαίνας. Δένειλα. Δὲ. σταυρόχορτο, γιο. κα. ἄμο.
μηδῆ. δι. ἀραμαρι......

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
 φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Πιτυρίδι.*.....
και. καρποδῶ. #.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικᾶ· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῆ ;
Και. ἄνδρα. και. γυναίκα. Τὸν. εἰδισα......
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
 τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε καὶ ἀποφλοιωθῆ ὁ σίτος κλπ ;
Κόμπια. Δέν. γίνεται. δεύτερον. ἀλώνισμα......
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

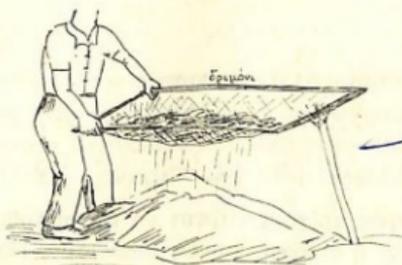
Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα): δια ποῖα δημητριακά συν-
 ηθίζεται τούτο . *Σ.Ι.Ν. γίνετα. Δεμίερο. Εξμεσμο*

6) Ἄφου διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

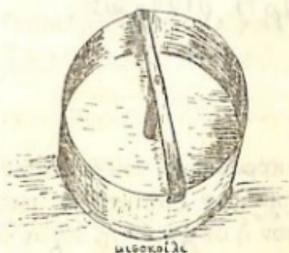
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Οὐδὲ μὲν. φεβρουάριου. εἰς ἀλλοίωσι. ἀγόνι.*

μίσκοις

κῦπελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ; *οὐδὲν*

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .. *οὐδὲν* ..

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *εἰς. ἀποθήκην. εἰς. γυασοκία. ἴσθ. κ.α. κ.*
ἀμυδάριον ..

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; *Επ. Πικ. οϊκ' αν... εις αυλοδ' οϊκ' αν. του*
βυσ. α. χ. υ. ρ. α. α.

5) Πώς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὸ ἀλώνισμα... χωρὶς διαλογῆν.

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκουστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Δὲν γίνεται διαλογὴ σπόρου... ἀλλ' οὐκ ἀναρτῶνται.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται,
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἄποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάμιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δὲν εὐφραρχεῖται οὐδὲν ἑθιμον.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; *Αν ναι, άπό ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποια αι συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, ξορκία, φασματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΡΙΘ. ΤΙΤΛΟΥ 17
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΤΕΡΟΝ 1970

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΡΙΟΝ 3-12-1969

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Επιπλέον, η Περιφέρεια Αιγαίου
Δημοτικών Σχολείων: Μοναστηρίου

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

Αριθ. Πρωτ. 17
Διευκτ. 15

Ε Μοναστηρίω Αιγαίου, η 15 Φεβρουαρίου 1970.
Προς

Τὴν ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΘΟΓΡΑΦΙΑΣ

Α Π Α Γ Ν Ο Σ Τ Ο Π Ο Υ Λ Ο Υ 14

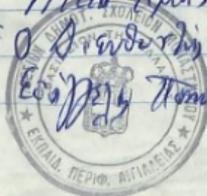
Α Θ Η Ν Α Ξ 136

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Καθ' ἕνα ἐπιστολὴν ἐξυμνηστικὴν κατὰ συζήτησιν ἐξ ἡμῶν διὰ τὴν σύνταξιν Παθολογικῆς ἱστορίας ἐν Ἑλλάδι, μετὰ τῶν ἰδίων καὶ διὰ τῶν ἰδίων ἀνεξάρτητον ἢ συντηρητικὴν ἐννοήσασιν ἢ ἐρωτηματολόγιον διὰ γινώσκουσα ἔργα καὶ κατ' ἔδωκον κριτικὰς καὶ ἐπισημῶνας ἐν ἑστέρας ἐπιστολῆσι καὶ ἐπὶ ἀριθ. 55584/28-5-1969 διαλαβῆ τοῦ ὑπογράφου ἐδικοῦ Πρωτοκόλλου ἐπὶ τὴν κατ' ἐπισημῶνας τῶν δημοτικῶν σχολείων Αιγαίου καὶ κατὰ τὴν ἀριθ. 10-11-1969 ἐπιστολῆν ἔργου ἐπὶ τὴν αὐτῶν κατ' ἐπισημῶνας ἡμῶν καὶ ἐπισημῶνας ἐπὶ ἀριθ. Πρωτ. 3539/29-11-1969 διαλαβῆ ἀπὸ αὐτῶν κατ' ἐπισημῶνας ἡμῶν ἔχουσιν ἴσως ἀποδοξίωσιν ἢ συντηρητικὴν ἐννοήσασιν ἢ ἐρωτηματολόγιον διὰ γινώσκουσα ἔργα καὶ κατ' ἔδωκον κριτικὰς ἐπισημῶνας.

Μετὰ τιμὴν

Ὁ Διευθυντὴς τῶν Σχολείων
Ἐπιστολῆς Πρωτοκόλλου

Επιβλέπων

[Handwritten signature]

Αριθ. Πρωτ. 55
» Διεκτ. 50

ΠΡΟΣ

Τόν κ. ΄Επιθεωρητήν Δημοτικών
Σχολείων Αιγιαλείας.

Εἰς Αἴγιον.

Ἐν Μοναστηρίῳ τῆ 15/10/1970.

Θέμα:

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2659/9-

Περὶ τοῦ ἐρωτηματολογίου 10-1970 Ὑπετέρας Αἴγης, λαμβάνω τὴν
τοῦ κέντρου Ἐρεύνης τῆς τιμῆν νὰ ἀναφέρω, ὅτι ἐρωτηματολόγιον
Ἑλληνικῆς Παιδαγωγικῆς τῆς τοῦ κέντρου Ἐρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς
Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Παιδαγωγικῆς τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ὅ
περὶ τῆς ἐπιβ. ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἰδίου, ὡς
ἀντικατ. τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Σελιά-
νης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46/6/16-9-70
ἀναφορᾶς.

Τοιοῦτον ἐρωτηματολόγιον ἀπεσταλή
καὶ ὑπὸ τοῦ προκατόχου μου κ. Παπα-
δοπούλου Εὐαγγέλου, ὡς ἀντικατ. τοῦ
Δημοτικοῦ Σχολείου Μοναστηρίου, εἰς
Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν - Ἀναγνωστοπούλου 14
Ἀθῶνα 136 διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15/15/15-
2-1970 ἐγγράφου του, ὡς τοῦτο ἐμφα-
νιται ἐκ τοῦ βιβλίου Πρωτοκόλλου δι-
ηπογραφίας.

εὐ Ἀντικατ. τοῦ Σχολείου

[Handwritten signature]
Ἐμμαν. Παδοῦβης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ. 2789
Ἐλήφθη τῆ 21-10-77